

Brussel, 9 oktober 2019
(OR. en)

12796/1/19
REV 1

CLIMA 263
ENV 828
ONU 102
DEVG 189
ECOFIN 854
ENER 455
FORETS 39
MAR 151
AVIATION 192

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Voorbereidingen voor de bijeenkomsten in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) (Santiago de Chile, 2-13 december 2019) – Conclusies van de Raad

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over de voorbereidingen voor de bijeenkomsten in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) (Santiago de Chile, 2-13 december 2019), die de Raad in zijn 3716e zitting op 4 oktober 2019 heeft aangenomen.

Het woord "warming", dat in punt 11 van de Engelse versie van document 12796/19 werd weggelaten, is toegevoegd.

Voorbereidingen voor de bijeenkomsten in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) (Santiago de Chile, Chili, 2-13 december 2019)

- Conclusies van de Raad -

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

URGENTIE VAN KRACHTIGER MONDIAAL OPTREDEN

1. BENADRUKT dat de klimaatverandering een rechtstreekse en existentiële dreiging vormt voor alle landen. Wereldwijd zijn de vernietigende effecten ervan al herhaaldelijk gebleken, en toch wordt er nog steeds te weinig tegen gedaan. BENADRUKT dat het dringender is dan ooit om mondiaal de inspanningen op te voeren, ONDERSTREEPT de kansen en voordelen van een wereldwijde transitie naar veilige, klimaatneutrale, klimaatbestendige en duurzame economieën en samenlevingen, en BENADRUKT dat de uitvoering van Agenda 2030 en de Overeenkomst van Parijs nauw met elkaar verbonden zijn.
2. IS INGENOMEN met de drie verslagen die de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) dit jaar uitbracht ("Klimaatverandering en landgebruik: een speciaal IPCC-verslag over klimaatverandering, woestijnvorming, bodemdegradatie, duurzaam bodembeheer, voedselzekerheid en broeikasgasstromen in terrestrische ecosystemen", "Speciaal verslag over de oceaan en de cryosfeer in een veranderend klimaat" en "Verfijning anno 2019 van de door de IPCC opgestelde richtsnoeren inzake nationale broeikasgasinventarissen uit 2006"); SPREEKT zijn waardering UIT voor het werk van de IPCC bij het samenstellen en analyseren van het best beschikbare wetenschappelijke materiaal over de klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor het milieu en de samenleving; MOEDIGT de IPCC AAN haar werk voort te zetten en prijst de alomvattende, objectieve en transparante benadering die van de IPCC 's werelds meest gezaghebbende stem inzake klimaatwetenschap maakt.

3. IS ZEER BEZORGD over de wetenschappelijke bevindingen van de IPCC, waaruit de dringende noodzaak blijkt om wereldwijd de klimaatverandering krachtiger aan te pakken, met aandacht voor duurzame ontwikkeling en inspanningen om armoede uit te bannen; ONDERSTREEPT dat de klimaatverandering, het verlies aan biodiversiteit, de degradatie van bodem en oceanen en de woestijnvorming nauw met elkaar verweven zijn en ROEPT OP tot nauwere samenwerking en synergie tussen de verdragen; BENADRUKT dat het opvoeren van de wereldwijde inspanningen vergt dat de emissies in alle sectoren worden teruggebracht, teneinde de opwarming van de aarde te beperken en de risico's en negatieve gevolgen van de klimaatverandering te verminderen;
4. IS ZEER BEZORGD over de toenemende negatieve invloed die de klimaatverandering heeft op de biodiversiteit, de watervoorraden en de ecosystemen wereldwijd, en over de gevolgen van bosbranden; IS in dit verband INGENOMEN met het Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services van het intergouvernementeel platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten; STELT GESCHOKT VAST dat het noordpoolgebied meer dan twee keer zo snel opwarmt als het mondiale gemiddelde, wat nu al ernstige mondiale, regionale en lokale gevolgen heeft;
5. BLIJFT ZEER BEZORGD over VN-verslagen die bevestigen dat, op collectief niveau, de door de partijen ingediende nationaal bepaalde bijdragen (NDC's) en de huidige broeikasgas-emissietrajecten zeer ver verwijderd zijn van wat nodig is voor de verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs; ONDERKENT de krachtige roep van het maatschappelijk middenveld en burgers, met name de jeugd, voor meer actie, ambitie en aandacht voor de volgende generaties; ONDERSTREEPT dat alle partijen, vooral de grootste emittenten, meer ambitie aan de dag moeten leggen en meer klimaatmaatregelen moeten nemen, terwijl ook moet worden ingezet op voedselzekerheid, duurzame ontwikkeling en de uitbanning van armoede, bescherming van de biodiversiteit, integriteit van alle ecosystemen, gendergelijkheid en empowerment van vrouwen, eerbiediging van de mensenrechten en van de rechten van inheemse volkeren en plaatselijke gemeenschappen; ONDERSTREEPT het belang van een genderbewuste planning en uitvoering van doeltreffende en efficiënte klimaatmaatregelen;

6. HERINNERT aan de conclusies van de Europese Raad van 20 juni 2019 inzake de klimaatverandering en HERHAALT dat het belangrijk is om het mondiaal klimaatactieplan te intensiveren; HERINNERT aan de conclusies van de Raad van 18 februari 2019 over klimaatdiplomatie en HERHAALT dat de klimaatverandering een dreigingsmultiplicator is die steeds meer een op zichzelf staande dreiging voor vrede en veiligheid vormt, met ernstige gevolgen wereldwijd;

MEER ACTIE EN AMBITIE

7. IS VERHEUGD over de resultaten van de VN-klimaatop 2019 inzake ambitie, actie en solidariteit, die getuigden van de politieke wil om de gezamenlijke ambitie in lijn met de Overeenkomst van Parijs op te voeren, inclusief het streven om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5°C boven het pre-industriële niveau en de transformatiemaatregelen die moeten worden genomen door regeringen, ook bij andere belangrijke multilaterale processen, en door niet-overheidsactoren;
8. STIMULEERT alle partijen die de Wijziging van Doha nog niet bekrachtigd hebben, dit zo spoedig mogelijk te doen, zodat deze onmiddellijk in werking kan treden; ONDERSTREEPT dat de toezeggingen voor 2020 van de EU en de lidstaten uit hoofde van de tweede verbintenisperiode van het protocol van Kyoto reeds sinds 1 januari 2013 worden uitgevoerd; BENADRUKT dat de EU erin blijft slagen haar economische groei los te koppelen van de uitstoot – van 1990 tot 2017 is de economie van de EU met 58 % gegroeid, terwijl de totale broeikasgasemissies met 22 % zijn gedaald; ONDERSTREEPT tevens dat de EU en de lidstaten met het bestaande beleid in het kader van het klimaat- en energiepakket 2020 dus op weg zijn om beter te doen dan de nagestreefde vermindering van de eigen broeikasgasemissies met 20 % in 2020;
9. BENADRUKT dat de EU zich er in 2014 toe heeft verbonden om, als bijdrage aan de Overeenkomst van Parijs, de interne uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met ten minste 40 % te verminderen ten opzichte van de niveaus van 1990. Het is de eerste grote economie ter wereld die het voortouw neemt in de transitie naar een groene economie en die, via het ambitieuze, bindende en wettelijke kader dat reeds is opgezet, laat zien hoe men de verplichtingen in het kader van de Overeenkomst van Parijs kan naleven;

10. ONDERSTREEPT dat het EU-streefcijfer voor 2030 voor hernieuwbare energie is vastgesteld op minstens 32 % en het streefcijfer voor energie-efficiëntie op minstens 32,5 %, en dat hiervoor een betrouwbaar governancestelsel nodig is; BENADRUKT dat deze streefcijfers ervoor zullen zorgen dat de broeikasgasemissies sneller teruglopen dan oorspronkelijk was voorzien; en HERINNERT ERAAN dat de EU en de lidstaten de balans zullen opmaken van deze extra inspanningen en van andere sectorspecifieke beleidsmaatregelen;
11. BENADRUKT dat de EU in 2020 haar nationaal bepaalde bijdragen (NDC's) zal actualiseren, zoals afgesproken in Parijs, en daarbij zal trachten om deze, zoals afgesproken in Katowice, duidelijker, transparanter en begrijpelijker te maken; BEKLEMT OOK dat de mondiale inspanningen ter bestrijding van de klimaatverandering in het licht van de meest recente beschikbare wetenschappelijke gegevens, en dan vooral het speciaal rapport van de IPCC over de effecten van de opwarming van de aarde met 1,5°C boven het pre-industriële niveau, moeten worden opgevoerd;
12. STIMULEERT alle landen die de Overeenkomst van Parijs niet hebben bekrachtigd, dit zo spoedig mogelijk te doen; ROEPT alle partijen OP om hun NDC's in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs te actualiseren, en ervoor te zorgen dat deze duidelijker, transparanter en begrijpelijker zijn;
13. BENADRUKT dat op basis van de strategische langetermijnvisie van de Europese Commissie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie – "Een schone planeet voor iedereen" - en het voorstel van de Europese Commissie om Europa tegen 2050 klimaatneutraal te maken, de EU momenteel bespreekt hoe de klimaatneutraliteit kan worden bereikt in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs; BENADRUKT het belang van het brede, inclusieve en uitgebreide maatschappelijke debat in de EU en haar lidstaten, waaronder diepgaande discussie over kwesties als rechtvaardige transitie.

14. HERINNERT aan het verzoek van de Europese Raad¹ aan de Raad en de Commissie om vooruitgang te boeken met betrekking tot de voorwaarden, de stimulansen en het faciliterend kader die nodig zijn om een transitie naar een klimaatneutrale EU te bewerkstelligen die in overeenstemming is met de Overeenkomst van Parijs, met dien verstande dat voor een grote meerderheid van de EU-lidstaten de klimaatneutraliteit tegen 2050 moet zijn bereikt en dat verschillende lidstaten hiervoor reeds nationale streefcijfers hebben vastgesteld; ZIET ERNAAR UIT dat de Europese Raad zijn richtsnoeren over de klimaatneutrale visie van de EU voor eind 2019 afrondt, zodat de langetermijnstrategie van de EU voor het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) begin 2020 kan worden aangenomen en ingediend; ROEPT tevens de andere partijen bij de Overeenkomst van Parijs OP om hun langetermijnstrategieën in lijn met de langetermijndoelstellingen van deze Overeenkomst uiterlijk in 2020 in te dienen.
15. BENADRUKT dat de EU 's werelds grootste contribuant is van ontwikkelingshulp (74,4 miljard EUR in 2018) en van klimaatfinanciering (meer dan 40 % van de wereldwijde publieke klimaatfinanciering), waarbij de bijdragen van de EU en de lidstaten meer dan verdubbeld zijn sinds 2013 en meer dan 20 miljard EUR per jaar bedragen; BENADRUKT dat de EU en de lidstaten vastbesloten zijn de beschikbaarstelling van internationale klimaatfinanciering verder op te schalen, als onderdeel van de collectieve doelstelling van de ontwikkelde landen om uiterlijk vanaf 2020 en tot en met 2025 gezamenlijk 100 miljard USD per jaar voor mitigatie- en adaptatiedoelinden in ontwikkelingslanden bijeen te brengen uit een groot aantal verschillende bronnen, instrumenten en kanalen, in de context van zinvolle mitigatiemaatregelen en transparantie van de tenuitvoerlegging; BENADRUKT dat een breder scala van contribuanten moet deelnemen; BENADRUKT dat het aanvullen van het Groen Klimaatfonds van groot belang is; KIJKT UIT naar verdere vorderingen van de multilaterale ontwikkelingsbanken bij het afstemmen van hun activiteiten op de Overeenkomst van Parijs; HERHAALT dat particuliere klimaatfinanciering cruciaal is om de transitie naar een klimaatneutrale en klimaatveerkrachtige wereldeconomie te stimuleren; WIJST op zijn voornemen om vóór de 25e Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC (CoP25) conclusies over klimaatfinanciering aan te nemen;

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-euco-final-conclusions-nl.pdf>

16. BENADRUKT dat alle partijen de mondiale financieringsstromen moeten afstemmen op een traject naar lage broeikasgasemissies en naar klimaatbestendige ontwikkeling in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, en benadrukt in dat verband de noodzaak om duurzame financiering te bevorderen; IS INGENOMEN met de bijdrage daartoe van de mededeling van de Commissie met als titel "Actieplan: duurzame groei financieren";
17. BEVESTIGT dat de EU vastbesloten is de ontwikkelingslanden verder te steunen, met name de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling, in hun inspanningen voor de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs; ERKENT in dit verband de specifieke behoeften en bijzondere omstandigheden van deze landen, die bijzonder kwetsbaar zijn voor de nadelige gevolgen van klimaatverandering, en de noodzaak van een tijdige en gerichte steun voor het voorkomen, zo beperkt mogelijk houden of bestrijden van de gevolgen; BENADRUKT initiatieven als het NDC-partnerschap, evenals initiatieven ter versterking van de veerkracht van gemeenschappen, bestaansmiddelen en ecosystemen door middel van rampenrisicofinancierings- en verzekeringsoplossingen die zijn ingebed in omvattende risicobeheersstrategieën;
18. BENADRUKT het belang van het bevorderen van onderwijs, opleiding, bewustmaking, publieke inspraak en toegang tot informatie om bij te dragen tot de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de langetermijndoelstellingen ervan; IS VERHEUGD OVER de bevordering van klimaatactie door middel van publieke participatie en samenwerking met plaatselijke autoriteiten, de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld, en moedigt deze aan.

DE WEG NAAR SANTIAGO

19. DANKT het Pools voorzitterschap van de CoP24 voor zijn leidende rol bij het werk van de CoP; IS INGENOMEN met het "Rulebook van Katowice", dat in belangrijke mate bijdraagt aan het operationeel maken van de Overeenkomst van Parijs en laat zien dat multilateralisme en internationale samenwerking goed werkende systemen zijn om mondiale uitdagingen aan te pakken;

20. IS VERHEUGD over het leiderschap van het aantredende Chileense voorzitterschap van de CoP en ZIET UIT naar nauwe samenwerking met Chili om de wereldwijde klimaatactie te versterken en de CoP25 tot een succes te maken; STEUNT de door het aantredende CoP-voorzitterschap geschetste prioriteiten van de CoP25, waaronder de aandacht voor het verband tussen de oceanen en het klimaat; IS INGENOMEN met de actieve rol van Costa Rica en kijkt uit naar de pre-CoP;
21. WENST:
- met alle partijen samen te werken aan degelijke en brede regels inzake vrijwillige samenwerking krachtens artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs, die de wereldwijde ambitie bevorderen, zorgen voor milieu-integriteit en dubbeltelling voorkomen door een overeenkomstige aanpassing van alle internationale overdrachten, onder meer inzake het mechanisme van artikel 6, lid 4, en de regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia);
 - degelijke regels te formuleren voor de overdrachten in de zin van artikel 6, lid 2;
 - een ambitieus nieuw artikel 6, lid 4-mechanisme op te zetten om de deelnemende partijen te helpen hun mitigatie-inspanningen te vergroten en op degelijke wijze rekenschap te geven van hun in het kader van de Overeenkomst van Parijs behaalde emissiereducties; en in te stemmen met de stopzetting van de mechanismen van het protocol van Kyoto.
22. KIJKT UIT naar:
- de geslaagde voltooiing van de tweede evaluatie van het internationaal mechanisme van Warschau voor schade en verlies (WIM) op basis van de taakomschrijving die in juni in Bonn is overeengekomen, in het bijzonder de uitvoering van artikel 8 van de Overeenkomst van Parijs;
 - vooruitgang met de regelingen voor het versterkte transparantiekader, dat de ruggengraat vormt van een goed functionerende Overeenkomst van Parijs, op basis van de in Katowice overeengekomen modaliteiten, procedures en richtsnoeren;

- het bevorderen van de werkzaamheden inzake capaciteitsopbouw, onder meer met betrekking tot de institutionele regelingen ervan;
 - de geslaagde herziening van het werkprogramma van Lima inzake gendergelijkheid en het bijbehorende genderactieplan.
23. WIJST EROP dat er naar gemeenschappelijke termijnen voor de NDC's van alle partijen moet worden gestreefd, in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs.
24. BENADRUKT het belang van belanghebbenden die geen partij zijn en hun bijdrage aan de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, onder meer via het mondiaal klimaatactieplan (GCAA), en onderkent de inspanningen van de GCAA om bij te dragen aan de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de langetermijndoelstellingen daarvan; IS INGENOMEN met de twee klimaatkampioenen en STIMULEERT hun intensieve betrokkenheid bij het versterken van de klimaatactie; IS VERHEUGD over de mogelijkheid om de balans op te maken van de uitvoering vóór 2020 en van de ambitie, zodat de vorderingen kunnen worden getoond en verdere mogelijkheden voor mondiale actie in kaart kunnen worden gebracht;

ANDERE PROCESSEN

25. BLIJFT VASTBESLOTEN te streven naar synergie en een zo groot mogelijke klimaatbijdrage van de andere verdragen van Rio (het Biodiversiteitsverdrag en het Verdrag ter bestrijding van woestijnvorming), alsook het mondiaal kader voor biodiversiteit voor de periode na 2020, het VN-Bossenforum, het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering en de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de VN; BENADRUKT dat er ook op nationaal niveau moet worden gecoördineerd;
26. BRENGT IN HERINNERING dat de internationale luchtvaart een adequate bijdrage moet leveren aan de matiging van de klimaatverandering, en ROEPT met name de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) en haar lidstaten OP snel uitvoering te geven aan de Corsia, waarbij de milieu-integriteit wordt gewaarborgd, onder meer door het vermijden van dubbeltelling van emissiereducties; MOEDIGT alle partijen die hun deelname nog niet hebben toegezegd AAN om zich bij de proeffase van de Corsia aan te sluiten; HERHAALT zijn eerdere verzoeken aan de ICAO om uiterlijk tijdens haar 41e vergadering overeenstemming te bereiken over een langetermijndoelstelling die overeenstemt met de temperatuurdoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs;

27. ROEPT de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) OP haar oorspronkelijke strategie, uit 2018, voor de reductie van broeikasgasemissies door schepen snel ten uitvoer te leggen in overeenstemming met de temperatuurdoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs;
 28. IS ERMEE INGENOMEN dat de Wijziging van Kigali van het Protocol van Montreal op 1 januari 2019 in werking is getreden, wat bijdraagt tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, en VERZOEKT alle partijen bij het Protocol van Montreal deze wijziging zo spoedig mogelijk te ratificeren.
-